

Concretisering van de handreiking 'Samenwerken bij Ernstige, (Enkelvoudige)Dyslexie'

REGIO HOLLAND RIJNLAND

WERKGROEP ERNSTIGE (ENKELVOUDIGE) DYSLEXIE HOLLAND RIJNLAND

Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Rijnstreek

Deze concretisering is de specifieke uitwerking van het regionale beleid rondom E(E)D-zorg in de regio Holland Rijnland en is daarmee de regionale toepassing van de brochure 'Samenwerken bij ernstige, (Enkelvoudige) dyslexie, handreiking voor samenwerking tussen de gemeente en het samenwerkingsverband passend onderwijs'.

Concretisering van de handreiking ‘Samenwerken bij Ernstige, (Enkelvoudige) Dyslexie’ voor de regio Holland Rijnland

Deze concretisering verwijst naar de handreiking ‘Samenwerken bij Ernstige, (Enkelvoudige) Dyslexie’, te downloaden via [https://dyslexiecentraal.nl/doen/materialen/handreiking-samenwerken-bij-ernstige-\(Enkelvoudige\)-dyslexie](https://dyslexiecentraal.nl/doen/materialen/handreiking-samenwerken-bij-ernstige-(Enkelvoudige)-dyslexie) (kies de digitale versie i.v.m. de juiste paginaverwijzingen in dit document).

Van EED naar ED in 2021-2022

Vanaf 1 januari 2022 wordt binnen de vergoede dyslexiezorg de overstap gemaakt van het Protocol Dyslexie Diagnose en Behandeling 2.0 naar het Protocol Dyslexie Diagnose en Behandeling 3.0. Dit brengt met zich mee dat vanaf die datum niet meer gesproken wordt over EED (ernstige, enkelvoudige dyslexie) maar over ED (ernstige dyslexie). Het cursusjaar 2021-2022 is daarmee verdeeld in de periode t/m 31 december 2021 en de periode vanaf 1 januari 2022. In dit document wordt er – anticiperend op deze wijziging – gesproken van ernstige (enkelvoudige) dyslexie.

De werkgroep (zie 3) coördineert deze omslag binnen de verschillende overlegstructuren met alle betrokken ketenpartners en informeert het werkveld middels nieuwsbrieven.

1. De regio Holland Rijnland

De regio Holland Rijnland omvat het volgende geografische gebied met de daarbij behorende gemeentes die vallen binnen de samenwerkingsverbanden zoals genoemd bij 2.

Opmerking: onderstaande gemeenten vallen wel onder de samenwerkingsverbanden, maar de inkoop van de zorg voor E(E)D loopt niet via Holland Rijnland. Scholen uit deze gemeenten worden wel betrokken bij de activiteiten van de samenwerkingsverbanden. Het betreft:

- Alphen, Kaag & Braassem: inkoop via Go! voor jeugd
- Voorschoten: inkoop via Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden

2. De samenwerkingspartners t.b.v. de E(E)D-zorg

De samenwerkingspartners en diens vertegenwoordigers t.b.v. de E(E)D-zorg in de regio Holland Rijnland zijn:

- TWO Jeugdhulp Holland Rijnland
- Samenwerkingsverbanden primair onderwijs:
  - SWV Duin- en bollenstreek
  - SWV Rijnstreek
  - PPO Leiden
  - SWV Berséba
- Aanbieders – zie voor actuele lijst van aanbieders
<https://jeugdhulphollandrijnland.nl/aanbieders-jeugdzorg-2/>

3. De werkgroep E(E)D Holland Rijnland

Binnen de regio is een werkgroep verantwoordelijk voor de E(E)D-zorg. De werkgroep bestaat uit:

- Namens TWO Jeugdhulp Holland Rijnland – Cecile de Munck
- Namens de Samenwerkingsverbanden:
  - SWV Duin- en Bollenstreek – Jack Duivenvoorden
  - PPO Leiden –Jeanette Hogervorst
  - SWV Rijnstreek – Linda Bras
  - SWV Berséba – Ton van Schalk
- Namens de aanbieders – Dorothé Kappenburg
- Externe specialisten – Jolanda Roelfsema

4. Werken met ondersteuningsniveaus (p. 5)

Op alle scholen in de regio wordt gewerkt met de ondersteuningsniveaus. Ondersteuningsniveau 1 t/m 3 behoren tot de basisondersteuning van de scholen.

5. Taken en rollen (p. 6-9)

Scholen

Wanneer er sprake is van een vermoeden van ernstige, (enkelvoudige) dyslexie, is het de taak van de school om dit vermoeden te onderbouwen met een verantwoording van de criteria van achterstand en hardnekkigheid. De hardnekkigheid dient te worden aangetoond door het bieden van hulp op ondersteuningsniveau 3 volgens de richtlijn van de handreiking). De school is verantwoordelijk voor vroege signalering, preventieve ondersteuning, ondersteuning op de verschillende ondersteuningsniveaus en indien van toepassing het opbouwen en aanleveren van het leerlingdossier waarin het vermoeden van dyslexie wordt onderbouwd. Daarnaast is de school verantwoordelijk voor het bieden van passend onderwijs aan de betreffende leerlingen, inclusief passende compenserende maatregelen als dat nodig is voor de leerling.

Leerkrachten kunnen jaarlijks een nascholing volgen om hun kennis over de ondersteuningsniveaus te vergroten en/of op peil te houden. In het najaar worden normaalgesproken negen bijeenkomsten gehouden (op drie verschillende locaties in de regio te weten Katwijk, Alphen aan de Rijn en Leiden en op iedere locatie voor drie doelgroepen te weten groep 1-2, groep 3-5 en groep 6-8¹. De bijeenkomsten worden aangeboden, georganiseerd en bekostigd door de drie grote

---

¹ In 20/21 en 21/22 wordt dit in verband met de corona-maatregelen middels een webinar en een digitale meeting via ZOOM aangeboden

samenwerkingsverbanden (waarbij de deelnemers van Berséba kunnen aansluiten). De bijeenkomsten duren 2 uur, waarvan 1 uur over E(E)D in het algemeen en 1 uur over concretisering van de ondersteuningsniveaus, in het bijzonder ondersteuningsniveau 2 en 3 voor de betreffende doelgroepen. Door de huidige omstandigheden wordt in het schooljaar 2021/2022 gekozen voor een digitale organisatie.

De intern begeleiders en leerkrachten krijgen jaarlijks een training aangeboden om hun kennis over de ondersteuningsniveaus te vergroten en/of op peil houden. In september worden twee digitale bijeenkomsten gehouden. De bijeenkomsten duren 2 uur en er wordt ingegaan op voor intern begeleiders relevante informatie. Met ingang van 20/21 zijn de bijeenkomsten uitgebreid met een uur voorafgaand aan de bijeenkomsten speciaal voor startende intern begeleiders. In dat uur worden de procedures en documenten (leidraad, handreiking, leerlingdossier, documenten t.b.v. speciale doelgroepen binnen de E(E)D-zorg zoals doublure-leerlingen) toegelicht, bedoeld om de basiskwaliteit van de E(E)D-zorg te borgen. Daarna wordt vervolgd met een jaarlijks wisselend programma van twee uur om de kennis van de intern begeleiders uit te breiden. Vast onderdeel is de actualiteit van de E(E)D-zorg.

De besturen zijn primair verantwoordelijk van een kwalitatief goede invulling van de ondersteuningsniveaus, in het bijzonder van ondersteuningsniveau 3. Om hen bij die taak te ondersteunen wordt de tweejaarlijkse monitor vanaf 19/20 op bestuursniveau (en daarbinnen op schoolniveau) geanalyseerd. Het is aan de samenwerkingsverbanden invulling te geven aan de wijze waarop zij dit delen en bespreken met de besturen. In de meeste gevallen worden degene die binnen het bestuur verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de E(E)D-zorg uitgenodigd voor een bijeenkomst met alle bestuursvertegenwoordigers. Het is vervolgens aan de besturen om de monitor te vertalen naar het eigen bestuur en de eigen scholen en waar nodig te sturen op kwaliteitsverbetering.

Ouders

De scholen omschrijven op welke wijze zij ouders informeren en betrekken in het geval van een vermoeden van dyslexie (bijvoorbeeld bij de inzet van BOUW! t.b.v. het vormgeven van het derde ondersteuningsniveau).

Samenwerkingsverbanden

De vertegenwoordigers van de samenwerkingsverbanden hebben zitting in de werkgroep en hebben een actief sturende rol in het ontwerpen en uitvoeren van het beleid in de regio. Er is sprake van een nauwe samenwerking en afstemming onderling en met de werkgroep met als doel de kwaliteit van de dyslexiezorg (E(E)D en niet E(E)D) op de scholen van hun samenwerkingsverbanden te borgen. Zij zijn er verantwoordelijk voor dat dyslexiezorg is opgenomen in het beleid van de basisondersteuning (besturen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering daarvan).

De vertegenwoordigers organiseren in hun eigen regio de volgende activiteiten:

- Nascholingsbijeenkomsten voor intern begeleiders
- Nascholingsbijeenkomsten voor leerkrachten
- Informatievoorziening middels nieuwsbrieven (2-3x per jaar)
- Nadere analyse van de tweejaarlijkse monitor
- Sturing op kwaliteit van de E(E)D-zorg vanuit de tweejaarlijkse monitor op bestuursniveau.

Gemeenten

TWO jeugdhulp handelt namens de gemeenten. TWO jeugdhulp is verantwoordelijk voor de inkoop van de E(E)D-zorg en het bewaken van de kwaliteit van de diagnostiek en behandeling. De gezamenlijke gemeenten zijn verantwoordelijk voor de bekostiging en kostenbeheersing van de E(E)D-zorg. Reguliere dyslexiezorg valt hier nadrukkelijk buiten. TWO jeugdhulp is verantwoordelijk voor de contractering van kwalitatief goede aanbieders. Jaarlijks organiseert zij contractbijekomsten met de aanbieders en een overlegmoment tussen aanbieders en de werkgroep. Bij Go! voor jeugd en Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden wordt gewerkt met dezelfde aanbieders.

Aanbieders

De aanbieders zijn verantwoordelijk voor de E(E)D-zorg op ondersteuningsniveau 4. Scholen melden leerlingen bij hen aan. De aanbieders beoordelen vervolgens het leerlingdossier op de onderbouwing van de criteria van achterstand en hardnekkigheid. Zij bepalen of de leerling in aanmerking komt voor vergoede diagnostiek en behandeling.

6. Afstemming van beleid (p. 12)

Het E(E)D-beleid binnen Holland Rijnland wordt ontworpen en uitgevoerd door de 'Werkgroep E(E)D Holland Rijnland'.

Het beleid rondom de E(E)D-zorg binnen Holland Rijnland wordt sinds 2016 beschreven in een beleidsdocument dat op de websites van de partners te vinden is. In de loop van de jaren is de werkwijze stE(E)Ds verder aangescherpt op zowel strategisch, organisatorisch als operationeel niveau.

De werkgroep werkt sinds 17/18 met een jaarplan dat parallel loopt met de schooljaren. In dit jaarplan staan alle activiteiten vermeld en het is de basis voor het handelen van de werkgroep. In juni wordt het plan geactualiseerd voor het komende schooljaar.

Voor de juiste informatievoorziening wordt gebruik gemaakt van nieuwsbrieven voor de betrokken scholen en aanbieders.

7. Poortwachter (p. 16)

Binnen Holland Rijnland wordt bewust niet met een poortwachter gewerkt. Op basis van een goede samenwerking tussen alle bovengenoemde partijen en uitgaande van de gemeenschappelijke overtuiging dat 'wanneer iedereen zijn werk goed doet, iedere leerling krijgt wat hij nodig heeft'. Op grond van de monitor en de nauwe samenwerking is tot op heden geen aanleiding een onafhankelijke poortwachter in te stellen. Hierover is meer te lezen in een artikel op de site van Dyslexie Centraal, waarin de werkwijze van de regio Holland Rijnland wordt beschreven als 'good practice' (<https://dyslexiecentraal.nl/leren/leren-van-goede-voorbeelden/als-iedereen-doet-wat-hij-moet-doen>).